



## Teaching Guide

| Identifying Data         |  |        |   |         | 2019/20 |
|--------------------------|--|--------|---|---------|---------|
| Subject (*)              | Geriatric pharmacology   | Code   | 653491018   |         |         |
| Study programme          | Mestrado Universitario en Xerontoloxía (Plan 2011)                                       |        |   |         |         |
| Descriptors              |  |        |   |         |         |
| Cycle                    | Period   | Year   | Type  | Credits |         |
| Official Master's Degree | 2nd four-month period  | First  | Optional  | 3       |         |
| Language                 | Galician   |        |   |         |         |
| Teaching method          | Face-to-face   |        |   |         |         |
| Prerequisites            |  |        |   |         |         |
| Department               | Ciencias Biomédicas, Medicina e FisioterapiaFisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas |        |   |         |         |
| Coordinador              | Millan Calenti, Jose Carlos  | E-mail | jose.millan.calenti@udc.es  |         |         |
| Lecturers                | Maseda Rodríguez, Ana Belén<br>Millan Calenti, Jose Carlos<br>Pérez Fontán, Miguel       | E-mail | ana.maseda@udc.es<br>jose.millan.calenti@udc.es<br>miguel.perez.fontan@udc.es |         |         |
| Web                      | http://gerontologia.udc.es   |        |   |         |         |
| General description      | Manexo de fármacos de uso común no paciente xeriátrico                                   |        |   |         |         |

## Study programme competences / results

| Code | Study programme competences / results   |
|------|---|
| A1   | Saber valorar de xeito integral ás persoas maiores así como utilizar os resultados da valoración para intervir de acordo ao diagnóstico preestablecido.   |
| A2   | Saber diagnosticar a patoloxía máis prevalente nas persoas maiores así como establecer as pautas terapéuticas máis indicadas, tanto desde o punto de vista farmacolóxico como non farmacolóxico.      |
| A3   | Saber diagnosticar os problemas sociais e/o sociosanitarios que inciden na persoa maior e poñer en marcha as medidas axeitadas a fin de conseguir o maior estado de benestar para el e o seu entorno. |
| A5   | Saber realizar procuras en bases de datos científicas, así como aplicar os resultados das mesmas na consecución de proxectos de investigación.  |
| B1   | Estar en disposición de integrarse en equipos de Saúde, centros xerontolóxicos e entidades que prestan servizos dirixidos as persoas maiores.   |
| B2   | Estar en disposición de incorporarse como profesional aos equipos de valoración e intervención creados no marco da denominada ?Lei da dependencia?.   |
| B3   | Ter o coñecemento para denominarse especialista en Xerontoloxía Clínica de acordo á especialidade desenvolvida.   |
| B5   | Ser capaz de aplicar o método científico.   |

## Learning outcomes

| Learning outcomes  | Study programme competences / results |                          |  |
|--|---------------------------------------|--------------------------|--|
| Manexar os principais fármacos de uso en xeriatria e as recomendacións xerais para a súa prescrición   | AJ1<br>AJ2<br>AJ3                     |                          |  |
| Coñecer os cambios que sofren as propiedades farmacodinámicas e farmacocinéticas dos medicamentos na persoa maior de cara a un uso racional dos mesmos         |                                       | BJ1<br>BJ2<br>BJ3<br>BR1 |  |
| Coñecer e comprender como as prescricións deben de ir dirixidas a maximizar os seus efectos beneficiosos e minimizar as súas reaccións farmacolóxicas adversas | AR1                                   | BJ1<br>BJ2<br>BJ3        |  |



|  |     |     |  |
|--|-----|-----|--|
| Coñecer as interaccións medicamentosas de maior interese clínico na vellez | AJ1 | BJ1 |  |
|  | AJ2 | BJ2 |  |
|  | AJ3 |     |  |

| Contents   |   |
|--|---|
| Topic  | Sub-topic   |
| TEMA 1. INTRODUCCIÓN Á FARMACOCINÉTICA E FARMACODINÁMICA: FÁRMACOS E PERSOAS MAIORES                   | Bases conceptuais. Farmacocinética: Absorción, distribución, metabolismo e excreción de fármacos. Farmacodinámica e Sistema Nervioso Central. Sistema cardiovascular. Aparato respiratorio. Recomendacións no uso de fármacos nas persoas maiores. Bibliografía.                                  |
| TEMA 2. PRINCIPAIS FÁRMACOS DE USO NAS DEMENCIAS: COGNICIÓN E TRASTORNOS NEUROPSIQUIÁTRICOS            | Neurotransmisión e neurotransmisores. Demencias. Bases para o tratamento. Intervención farmacolóxica. Hipótese colinérxica e inhibidores da acetilcolinesterasa. Glutamatergicos e outros fármacos. Outras estratexias de intervención. Hipótese amiloidea. Bibliografía                          |
| TEMA 3. MANEXO DOS TRASTORNOS PSICOLÓXICOS E CONDUCTUAIS NO PACIENTE CON DEMENCIA                      | Síntomas non cognitivos. Psicolóxicos. Conductuais. Tratamento farmacolóxico. Neurolépticos ou antipsicóticos. Ansiolíticos. Antidepressivos. Antiepilépticos. Bibliografía   |
| TEMA 4. PRINCIPAIS FÁRMACOS DE USO NAS ENFERMIDADES DO CORAZÓN   | Insuficiencia Cardíaca. Fisiopatoloxía. Mecanismos compensadores. Tratamento. Antagonistas do Calcio. Antiarrítmicos. Bibliografía  |
| TEMA 5. PRINCIPAIS FÁRMACOS DE USO NAS ENFERMIDADES DO APARATO RESPIRATORIO                            | Enfermidade Pulmonar Obstrutiva Crónica. Antiasmáticos. Uso correcto inhaladores. Antitusíxenos. Expectorantes. Mucolíticos. Bibliografía.  |
| TEMA 6. ENFERMIDADES INFECCIOSAS E MANEXO DE ANTIBIÓTICOS NA PERSOA MAIOR                              | Introdución. Factores predispoñentes. Infección urinaria. Bacteriuria asintomática. Infeccións máis frecuentes. Valoración das infeccións. Febre. Uso racional de antibióticos. Espectro e efectos secundarios máis frecuentes. Lista prescrición antibióticos. Vacunacións. Resumo. Bibliografía |
| TEMA 7. TRATAMENTO DA HIPERTENSIÓN ARTERIAL NA PERSOA MAIOR  | Epidemioloxía. Fisiopatoloxía. Consecuencias da HTA. Diagnóstico. Tratamento. Hipotensores. Betabloqueantes. Antagonistas do Calcio. IECA. Outros . Hipertensión arterial refractaria. Bibliografía   |
| TEMA 8. INTERVENCIÓN EN PROCESOS QUE CURSAN CON DOR NO PACIENTE XERIÁTRICO                             | Fisiopatoloxía da dor. Avaliación. Manexo da dor. Fármacos non opiáceos. Paracetamol. AINES. Metamizol. Opiáceos. Analxésicos adxuvantes. Outras modalidades terapéuticas. Resumo. Bibliografía   |
| TEMA 9. MANEXO FARMACOLÓXICO DOS TRASTORNOS OSTEOARTICULARES E REUMATOLÓXICOS.                         | Artrose. Fármacos. Artrite reumatoidea e fármacos. Osteoporose e fármacos. Arterite de células xigantes e fármacos. Polimialxia reumática. Hiperuricemia e gota. Bibliografía.  |
| TEMA 10. USO RACIONAL DE FÁRMACOS NAS PERSOAS MAIORES. INTERACCIÓN E REACCIÓN FARMACOLÓXICAS ADVERSAS. | Reaccións Farmacoloxicas Adversas. Definición e presentación clínica. Comorbilidade e polifarmacia. Interaccións farmacolóxicas. Recomendacións no uso de fármacos. Bibliografía.   |

| Planning                       |                        |                                      |                               |             |
|--------------------------------|------------------------|--------------------------------------|-------------------------------|-------------|
| Methodologies / tests          | Competencies / Results | Teaching hours (in-person & virtual) | Student?s personal work hours | Total hours |
| Supervised projects            | A3 A5 B2 B3            | 1                                    | 30                            | 31          |
| Guest lecture / keynote speech | A1 A2 B1 B5            | 16                                   | 16                            | 32          |
| Multiple-choice questions      | B3 B5                  | 1                                    | 8                             | 9           |
| Personalized attention         |                        | 3                                    | 0                             | 3           |

(\* )The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

| Methodologies       |                           |
|---------------------|---------------------------|
| Methodologies       | Description               |
| Supervised projects | De revisión bibliográfica |



|                                |   |
|--------------------------------|---|
| Guest lecture / keynote speech | Presentacións orais por parte dos profesores da materia   |
| Multiple-choice questions      | Test de 40 preguntas. Das catro respostas únicamente unha será correcta. Cada tres respostas falladas descuentan unha acertada. Aprobado con 26 unha vez descontadas as falladas. |

### Personalized attention

| Methodologies       | Description                       |
|---------------------|-----------------------------------|
| Supervised projects | Pautas para realizar os traballos |

### Assessment

| Methodologies                  | Competencies / Results | Description   | Qualification |
|--------------------------------|------------------------|---|---------------|
| Multiple-choice questions      | B3 B5                  | Hasta un 55% de la nota final   | 55            |
| Guest lecture / keynote speech | A1 A2 B1 B5            | Se valorará la asistencia y participación en clases                                   | 5             |
| Supervised projects            | A3 A5 B2 B3            | De revisión bibliográfica de acuerdo a las normas establecidas el primer día de clase | 40            |

### Assessment comments

TRABALLOS TUTELADOS: Caso de detectar fraude, copia ou plaxio na redacción do traballo da materia, implicará un suspenso na oportunidade de avaliación afectada(0,0) e remisión directa á oportunidade seguinte. Dita actitude comunicárase á Comisión Académica e ao resto de profesores do título. Encaso de que se reitere a irregularidade nunha 2ª avaliación, a Comisión poderá solicitar ao Reitor a expulsión temporal ou perpetua do alumno do Mestrado cursado.

### Sources of information

|               |   |
|---------------|---|
| Basic         | - Millán Calenti, JC (2011). Gerontología y Geriátría. Valoración e Intervención. Madrid. Ed. Médica Panamericana |
| Complementary |   |

### Recommendations

#### Subjects that it is recommended to have taken before

#### Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Clinic Gerontology II/653491005  
Geriatric Pathology and Intervention I/653491006  
Geriatric Pathology and Intervention II/653491007

#### Subjects that continue the syllabus

### Other comments



## TRABALLO MATERIA:

Lectura e comprensión textos científicos en inglés

Caso de detectar fraude, copia ou plaxio na redacción do traballo da materia, implicará un suspenso na oportunidade de avaliación afectada (0,0) e remisión directa á oportunidade seguinte. Dita actitude comunicárase á Comisión Académica e ao resto de profesores do título. En caso de que se reitere a irregularidade nunha 2ª avaliación, a Comisión poderá solicitar ao Reitor a expulsión temporal ou perpetua do/a alumno/a do título cursado.

## GREEN CAMPUS:

Para axudar a conseguir un entorno inmediato sostible e cumprir o obxectivo estratéxico 9 do III Plan de Sustentabilidade Medio- Ambiental Green Campus FCS, os traballos documentais que se realicen nesta materia:&nbsp;a.- Maioritariamente solicitaranse en formato virtual e soporte informático.&nbsp;b.- De realizarse en papel:&nbsp;- Non se empregarán plásticos.&nbsp;- Realizaranse impresións a dobre cara.&nbsp;- Empregarase papel reciclado.&nbsp;- Evitarase a realización de borradores.

(\*The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.